

**Dkt. Steven D. Mathewson,
Kuhubiri Masimulizi ya Agano la Kale.
Kipindi cha 7: Kuunda na Kuelezea Mahubiri.**

Huyu ni Dkt. Stephen D. Mathewson katika mahubiri yake kuhusu masimulizi ya Agano la Kale. Hiki ni kipindi nambari saba: Kuunda na Kuelezea Mahubiri.

Katika kipindi hiki, tutazungumzia kuhusu kuunda na kuelezea mahubiri unayoyaandaa kutoka kwa maandishi ya masimulizi ya Agano la Kale.

Kwa miaka mingi, wahubiri wanaotamani wamepokea ushauri huu wa busara. Waambie unachopanga kuwaambia, waambie, kisha waambie unachowaambia. Sasa huo unageuka kuwa ushauri mbaya unapohubiri hadithi.

Ili kuhubiri masimulizi ya Agano la Kale kwa ufanisi, wahubiri lazima wapambane na njia muhimu zaidi au yenye ufanisi zaidi ya kuunda mahubiri. Na hilo linatupeleka kwenye hatua inayofuata katika mchakato wa ukuzaji wa mahubiri. Kwa hivyo katika hatua hii, mhubiri lazima ajiulize, "Ni aina gani ya umbo nitakalotumia kukamilisha kusudi nililolibaini kulingana na wazo kubwa? Mahubiri yangu yatachukua umbo gani? Wachungaji wengi huchagua kuunda mahubiri yao kulingana na orodha ya kanuni ambazo wamejifunza wakati wa masomo yao.

Miaka michache iliyopita, nilisoma matoleo ya mwaka mmoja kutoka kwa chapisho maarufu kuhusu mahubiri, na maandishi mengi yaliyochapishwa kuhusu masimulizi ya Agano la Kale yalifuata mbinu hii. Mchungaji mmoja aliunda mahubiri kutoka Kutoka 3:1 hadi 12 kuhusu funguo tatu za maisha yasiyowezekana nilizopata kutoka kwa maisha ya Musa. Mchungaji mwingine alihubiri Mwanzo 45:1 hadi 13 kwa kuorodhesha mbinu ambazo Yusufu alitumia kusahau historia yake yenye uchungu.

Mhubiri mwingine pia alishughulikia hadithi ya jaribio la Ibrahimu katika Mwanzo 22 kwa kushiriki kanuni nne kuhusu kujaribiwa kwa imani yetu. Mwingine pia alihubiri Mwanzo 39 na simulizi la Yusufu akishinda majaribu kwa kuangazia sababu nne kwa nini tunapaswa kukataa majaribu ya ngono. Lakini mbinu hii haionyeshi mkakati au mtindo wa maandishi wanaotunga masimulizi haya ya Agano la Kale.

Mara nyingi, haileti haki kwa ujumbe wa kinabii wa simulizi. Badala yake, inatumia tu simulizi kuonyesha kanuni ambazo mhubiri anadaiwa kuzipata katika maandishi. Mara nyingi, nadhani kanuni hizo zinatoka sehemu zingine, labda Agano Jipya, na zinasomwa tena katika simulizi hii mahususi.

Jambo la msingi ni kupanga mahubiri yako kwa kuchukua kidokezo chako kutoka kwa jinsi hadithi inavyoendelea. Ingawa unahitaji kufanya zaidi ya kusimulia hadithi, huwezi kufanya kidogo. Na siwezi kuisitiza hilo vya kutosha.

Unapohubiri simulizi, inapaswa kusikika kama simulizi. Inapaswa kusikika kama hadithi. Ndiyo, lazima ufanye zaidi ya hayo, lakini huwezi kufanya kidogo kuliko hayo.

Na vyema, utafuata seti ile ile ya nyimbo ambazo msimulizi wa hadithi wa Biblia alifanya. Kwa hivyo hii ina maana gani kwa maendeleo ya wazo la mahubiri yako? Kuna njia mbili kuu za kuwasilisha mawazo. Na mbinu hizo zinaitwa induction na desturi.

Na nisingeshangaa kwamba umesikia kuhusu hoja za kushawishi na hoja za kushawishi. Tuanze na punguzo. Katika punguzo, unianza na hitimisho au yote, kisha unafanyia kazi maelezo mahususi.

Kwa maneno mengine, unatoa jibu mapema, kisha unaligawanya, na unalielezea. Sasa, kupanga mahubiri kwa njia ya kufafanua kunaweza kuifanya iwe wazi sana. Pia kuna hatari ya kuwa ya kuchosha.

Kama umetoa wazo lako kubwa, basi, kwa nini mtu yeyote asikilize? Naam, wakati mwingine mwandishi atafanya hivyo katika sehemu fulani za Maandiko. Nafikiria hasa nyaraka za Agano Jipya, ambazo si mara zote huwa za kutoa maoni, lakini wakati mwingine utapata wazo mapema, na kisha mwandishi ataelezea hilo au labda kulithibitisha au kulitumia. Na kwa kufanya hivyo, inaongeza mvutano.

Tayari umeshaweka wazo mezani, kwa hivyo mvutano uko wapi? Naam, lazima upate hilo katika maandishi. Labda mvutano upo kwa sababu, kama, hii haina maana yoyote. Au labda mvutano upo kwa sababu msomaji anasema, Sijui kama naweza kuamini hili.

Namaanisha, kama unahubiri 2 Wakorintho 12, vipi, karibu 7 hadi 10, na Paulo anazungumzia jinsi udhaifu wake ulivyokuwa mzuri, na unasema, hapana, hapana, hapana, hiyo ni, sioni jinsi ilivyo. Naam, umewavutia. Kwa upande mwingine, mpangilio wa utangulizi au wa kufata huanza na vipande maalum, na kisha, mwishoni, unapata hitimisho.

Jibu halijulikani mwanzoni. Hupati jibu hadi mwisho. Sasa, linapofanywa vibaya, utangulizi unaweza kuwa haeleweki.

Wakati mwingine watu watasema, Sikuwa na wazo lolote kuhusu mhubiri alikuwa akienda wapi. Na hilo linaweza kuwa zuri au baya wakisema, Sikuwa na wazo lolote kuhusu mhubiri huyo alikuwa akienda wapi, hilo ni baya. Au inaweza kuwa, Sikuwa na wazo kuhusu mhubiri huyo alikuwa akienda wapi, lakini ilikuwa ya kuvutia sana.

Kwa hivyo lazima uwe mwangalifu na utangulizi. Wasikilizaji wako wanaweza kupata shida kubaki kwenye mstari kwa sababu hawajui unakoelekea, lakini wanapofanya vizuri, utangulizi humpa mhubiri fursa. Kupanga mahubiri kwa njia ya kushawishi husababisha msisimko na hutoa hisia ya ugunduzi.

Kwa hivyo unapaswaje kuhubiri masimulizi ya Agano la Kale? Je, unapaswa kuyafanya kwa njia ya kutoa maoni au unapaswa kuyafanya kwa njia ya kutoa maoni? Naam, jibu la hilo ni jibu la swali, hadithi zinafanyaje kazi? Naam, hadithi hufanya kazi kwa njia ya kutoa maoni, sivyo? Ni nadra sana kupata jibu mapema. Kawaida, unapata maelezo yote na jibu; hadithi haifanyi hivyo. Kumbuka, haijisuluhishi yenyewe. Hakuna suluhisho hadi mwisho wa hadithi.

Namaanisha, hivyo ndivyo hadithi nzuri zinavyofanya kazi. Kuna wakati huo wa aha mwishoni. Na kwa hivyo ningesema kwamba tunapozihubiri, tunapaswa kuokoa wazo kubwa la mwisho, kwamba tunapaswa kudumisha maana ya hadithi ya kile ambacho ningekiita kuchelewa kimkakati.

Kwa maneno mengine, wazo kubwa halijawekwa wazi. Wazo hilo limehifadhiwa hadi mwisho. Lazima nikiri kwamba mapema katika mahubiri yangu ya masimulizi ya Agano la Kale, kila mara niliwaambia waumini mapema kile nilichopanga kuwaambia.

Nilikuwa na wasiwasi sana kwamba wangeweza kukosa wazo langu kubwa kiasi kwamba sikuamini muundo wa hadithi na kutoa wazo hilo mwanzoni. Kwa hivyo ningesema kitu kama, asubuhi ya leo tutaona katika 1 Samweli 5-7 kwamba Mungu si chanzo cha nguvu tu unachoweza kumtumia, bali ni mtu mwenye nguvu ambaye lazima umwabudu. Na kimsingi, nilikuwa nikisema, kabla sijakusimulia hadithi asubuhi ya leo, acha niruke hadi sura ya mwisho na kutoa mwisho.

Lakini ukifanya hivyo, hilo linaongoza tu kwenye safari isiyoridhisha sana na isiyo ya kuisimua sana. Sasa, kuchelewa kimkakati si vigumu kujenga katika mahubiri yako, kwa sababu hivyo ndivyo masimulizi hufanya. Kwa mfano, katika Waamuzi 17 na 18, msimulizi anatufahamisha mapema kwamba Mika alikuwa na nyumba ya Mungu.

Hivyo ndivyo maandishi ya Kiebrania yanavyosema, nyumba ya Mungu, au nyumba ya Mungu. Hata hivyo, msimuliaji alificha maelezo muhimu sana ya kufafanua hadi mwisho wa hadithi, mstari wa mwisho kabisa, sura ya 18, mstari wa 31. Kumbuka, sura zote mbili, inachukua sura mbili kusimulia hadithi nzima.

Na mstari wa mwisho kabisa ni, wakati wote, nyumba ya Mungu, usemi uleule wa Kiebrania isipokuwa neno the is mbele yake, au kipengele the is mbele yake. Wakati wote, nyumba ya Mungu ilikuwa Shilo. Na kwa hivyo wahubiri wenye busara wataweka tu maoni kuhusu maelezo hayo hadi mwisho wa simulizi.

Sasa, wakati mwingine inaweza kuwa na ufanisi kusubiri hadi mwisho wa simulizi ili kusisitiza maelezo muhimu yanayoonekana mapema katika hadithi. Haimaanishi kwamba uyaruke. Lakini inamaanisha kwamba huyazungumzii sana.

Huisisitizi hadi baadaye. Acha nikupe mfano. Katika mahubiri kuhusu 2 Samweli 11 na 12, unaweza kuahirisha maoni yako kuhusu maneno ya Uria katika sura ya 11, mstari wa 11, hadi baadaye katika simulizi.

Namaanisha, kumbuka kwamba Uria ni dharau kwa Daudi, na Uria anaonyesha aina ya tabia ambayo Daudi hakuwa nayo. Hivi ndivyo anavyosema katika 2 Samweli 11, mstari wa 11. Wakati Daudi, kumbuka, alikuwa akijaribu kumfanya Uria aende nyumbani na kulala na mkewe Bathsheba ili kuficha ukweli kwamba Daudi alikuwa amempa mimba na kwamba alikuwa anazaa mtoto.

Kwa hivyo hivi ndivyo Uria alivyomwambia Daudi Daudi alipogundua kuwa hakwenda nyumbani. Na akasema, vipi hujatoka kwenye kampeni ya kijeshi? Kwa nini hukurudi nyumbani? Na haya ndiyo majibu ya Uria. Sanduku na Israeli na Yuda wanakaa kwenye mahema, na mkuu wangu Yoabu na watu wa Bwana wangu wamepiga kambi katika nchi wazi.

Ningewezaje kwenda nyumbani kwangu kula na kunywa na kufanya mapenzi na mke wangu? Kama unavyoishi, sitafanya jambo kama hilo. Sasa, si kwamba niliruka hilo ninapopitia hadithi, lakini siachi na kukaa juu yake kwa sababu mwishoni mwa simulizi, nataka kulinganisha hilo na matendo ya Daudi. Na ninataka kusema kwamba Uria alikuwa na aina ya tabia ambayo Mungu alitaka Daudi awe nayo, ambayo Daudi angepaswa kuwa nayo kama Mfalme wa Israeli, kama mtu aliyemcha Mungu aliye hai.

Unapofuata mpangilio wa hadithi, hiyo inamaanisha kuweka wazo kubwa mwishoni, na inamaanisha kushinda mvutano unaosababishwa na mgogoro au ugumu wa hadithi. Kwa hivyo kumbuka, mvutano ni rafiki yako. Na mvutano utakapokwisha, mahubiri yatakwishwa, iwe umemaliza kuhubiri au la.

Kwa hivyo ndiyo maana tunatumia umbo la kushawishi tunapohubiri masimulizi, isipokuwa kama unakutana na tofauti, na kwa kweli hakuna nyingi kati yao. Katika Yohana 7, hadithi ya Akani, tunaambiwa hapo awali kwamba Akani ndiye aliyetenda dhambi, lakini mvutano unaongezeka kwa sababu unapopitia hadithi, unajiuliza, je, atagunduliwa, au atagunduliwaje? Kwa hivyo tena, kuhubiri haya kwa kushawishi kunaeleweka. Sasa, unajua jinsi utakavyowasilisha mahubiri.

Ni wakati wa kuandaa muhtasari ili uwe na ramani ya unakoelekea. Kwa hivyo nataka kuzungumzia muhtasari. Miaka iliyopita, nilikuwa katika darasa la kuhubiri lililofundishwa na Haddon Robinson, na rafiki yangu Dean alikuwa mmoja wa wa kwanza kushiriki muhtasari wake wa mahubiri.

Sote tulilazimika kufanya hivi, na kisha Dkt. Robinson angekosoa kazi yetu. Kwa hivyo rafiki yangu alipewa jukumu la kuhubiri 1 Samweli 17, hadithi ya Daudi na Goliathi, na haya ndiyo mambo yake makuu. Kwa njia, nilimwita Rod katika kitabu changu.

Nilishiriki hadithi hii katika kitabu changu, na rafiki yangu Dean akasema, hapana, hukuhitaji kubadilisha jina langu. Sijali kama watu wanajua, kwa hivyo ninatumia jina lake halisi. Kwa hivyo muhtasari wa Dean ulikuwa hivi.

Hoja ya kwanza, Goliathi anawapinga watu wa Mungu. Hoja ya pili ilikuwa kwamba Sauli anaogopa watu wa Mungu. Hoja ya tatu, Daudi anawashinda watu wa Mungu.

Naam, imeelezwa kwa herufi zote mbili, sivyo? Changamoto, huogopa, hushinda, na ni sambamba. Una watu wa Mungu katika kila moja ya hizo. Haddon Robinson kwa muda, alikuwa kimya, kisha akaguna, hiyo inasikika kama ilitoka kwenye kitabu kinachoitwa Mahubiri Rahisi ya Jumapili Jioni, na bila shaka, sote tulicheka sana, lakini ilikuwa ni kicheko cha wasiwasi na kicheko cha huruma kwa sababu tulijua tungeendelea, na Haddon akafuatia hilo kwa kusema, hakuna mtu anayezungumza hivi tena isipokuwa kwenye mimbari.

Dwayne Litvin alikuwa profesa mgeni ambaye alikuwepo na Haddon siku hiyo, na akaingilia kati na kusema, "Haddon anasema kwamba anaogopa kwamba unaweza kwenda nje na kuhubiri mahubiri hayo. Naam, hatua ya maandalizi ya mahubiri, kwa baadhi yetu, ni moja ya hatua za kutisha zaidi katika mchakato huo. Brian Chappell anazungumzia hilo katika mahubiri yake yanayomlenga Kristo.

Alisema, katika darasa na semina kote nchini, naona kwamba wahubiri wana maswali mengi zaidi kuhusu muundo kuliko kipengele kingine chochote cha kuhubiri. Kwa hivyo, ninachopenda kufanya ni kukupa vidokezo vya mihtasari yenye ufanisi, hasa mihtasari katika mahubiri ya masimulizi ya Agano la Kale. Sawa, hii hapa ni ushauri wa kwanza.

Usijaribu kutengeneza muhtasari ambao watu watakumbuka. Na unaweza kuwa unasema, nini? Hilo ndilo nililofundishwa kufanya. Nitasema tena.

Usitengeneze michoro, au usijaribu kutengeneza michoro ambayo watu watakumbuka. Na kwa kweli, ilinichukua miaka mingi kuelewa hili. Namkumbuka mkandarasi aliyeweka fremu ya nyumba yangu, nami nilimsaidia kufanya hivyo.

Nakumbuka siku moja tulikuwa tukifanya kazi ya kutunga ukuta, na kama unajua chochote kuhusu ujenzi, unachukua kama vipande viwili kwa vinne na vipande vya mbao, na una sahani ya juu, na una sahani ya chini, na kisha una vipande vya mbao, na vimewekwa chini, na unapiga msumari. Na mkandarasi, rafiki yangu John, alipita, na akasema, "Hei, hujengi piano. Nikasema, nini? Anasema, "Hujengi piano."

Nikasema, John, sijui unachozungumzia. Akasema, "Unajaribu kuwafanya vibao vilingane kama inchi moja na nusu. Akasema, "Si lazima iwe sahihi hivyo."

Anasema, itafunikwa na shuka. Huwezi kuwa mzembe, lakini hii si kazi iliyokamilika. Hii si sahihi sana.

Na nadhani hiyo ni kweli kwa mihtasari. Unajua, tunahitaji fremu imara, lakini kutakuwa na mwamba juu ya muhtasari wako wa mahubiri, au kutumia mfano mwingine, ambao nilitumia katika kikao kilichopita, watu hawatahitaji kuona mifupa yangu. Ninahitaji kabisa ili kujisaidia kuwa hapa, lakini huna haja ya kuuona.

Na ningesema hivyo ndivyo ilivyo kwa vidokezo vya muhtasari, hasa katika mahubiri ya masimulizi ya Agano la Kale. Nadhani kuna aina nyingine za fasihi ambapo, wakati mwingine, labda unataka wasikilizaji wako waelewe zaidi kuhusu hoja ya muhtasari, hasa kama una orodha, lakini si simulizi. Kwa nini hata tunazihitaji? Naam, tunazihitaji kwa ajili ya muundo.

Tunazihitaji kwa sababu, hoja hizi za muhtasari na hoja ndogo, zinatupa ramani ya barabara. Zinatuelekeza kwenye mawazo muhimu tunayohitaji kuwasilisha tunapohubiri hadithi. Hapa kuna ushauri wa pili: Tazama hoja kuu kama miisho, si kama mwanzo.

Hili hapa tatizo. Ingawa hadithi zinafanya kazi kwa kushawishi, zinaelezea kazi kwa kushawishi. Je, umewahi kuwa na msukumo huo? Labda unatoka kwenye utangulizi wa mahubiri yako, ni wakati wa hoja ya kwanza, lakini unataka kwenda moja kwa moja kwenye hoja ndogo A, na kisha hoja ndogo B, na kisha hoja ndogo C, na kisha mwishoni, hoja ya kwanza itajitokeza.

Naam, hilo ndilo linalotokea mara nyingi katika simulizi. Kwa hivyo, hoja ya muhtasari ni wazo unalotaka litokee mwishoni mwa sehemu. Kwa kawaida, ikiwa una hoja ya kwanza, hiyo itahusu sehemu ya maandishi ya Biblia katika simulizi hii.

Na zaidi ya uwezekano, wazo katika maandishi hayo halitajitokeza na kuwa wazi hadi utakapofikia mwisho wake. Kwa hivyo ni sawa kupitia hoja zako ndogo kwanza ili kufikia hoja yako kuu, na, kwa njia, huenda usiseme hoja yako kuu kihalisi. Huna haja ya kufanya hivyo.

Hatujaribu kuunda muhtasari ambao watu wanakumbuka. Lakini hoja hiyo kuu, ikiwa hiyo ni hoja muhimu katika hadithi, hiyo ndiyo unayofanyia kazi. Kwa hivyo ninachofanya wakati mwingine nitakuwa na hoja yangu kuu, hoja namba moja.

Na mwisho wake, nitaandika kwa njia ya kukuza mawazo. Na hilo linaniambia tu kwamba nitakapofikia hatua hii, kwa kweli ni mwendo wa mawazo. Tutazungumzia hilo baada ya muda mfupi tu.

Na wazo kwamba nataka kuwasiliana labda litaibuka mwishoni. Sawa, hapa kuna kidokezo cha tatu. Taja hoja zako za muhtasari kwa sentensi kamili.

Najua hilo linaweza kuwa, hilo linaweza kuonekana kama kazi yenye shughuli nyingi ambayo inaweza kuonekana kuwa ya kukera, lakini ikiwa hoja yako ya muhtasari ni tatizo la ibada ya sanamu, hilo halikuelezi chochote, halinielezi chochote isipokuwa mada, kumbuka muhtasari huu ni kwa ajili yako sasa unaweza kuwa na kichwani mwako tatizo la ibada ya sanamu ni nini, lakini hoja yako kuu inapaswa kusema kwamba, yeye, unajua, hii ni, hii inajaribu kutusaidia, kujifikiria sisi wenyewe. Na ikiwa hatutaweka mambo katika sentensi kamili, tutakachofanya ni kuishia na tafiti hizi za maelezo mafupi, na itakuambia mada. Unasema nini kuhusu mada hiyo? Kauli za sehemu huruhusu mawazo kupita akilini mwetu, kama mpira wa miguu.

Hiyo ni laini. Unajua, imefunikwa na unyevunyevu kwa sababu ya mvua. Kwa hivyo, unapoandika muhtasari huu, kumbuka kama njia ya kufikiri, na utafupisha mchakato.

Usipoandika hoja zako katika sentensi kamili, na kufikiria kwa kutumia hatua badala ya hoja, harakati, unapitia hadithi. Labda niseme hata, fikiria kwa kutumia matukio badala ya hoja. Lakini harakati ni sehemu katika mahubiri yako ambapo kipengele fulani cha simulizi, labda tukio au mazungumzo au wazo, wazo la kitheolojia, huunda akilini mwa wasikilizaji wako.

Kwa hivyo unapoamka kuhubiri, ndiyo maana husemi hoja yangu ya kwanza ni, au hoja namba moja, unasimulia hadithi, na unapooni hoja namba moja katika muhtasari wako, hiyo inapaswa kukuambia, sawa, hii hapa harakati ya kwanza katika mahubiri yangu. Hapa kuna tukio la kwanza nitakaloeezea, au hoja hii ya muhtasari inashughulikia mazungumzo haya kati ya Samweli na Sauli, katika Samweli wa kwanza sura ya 15. Na ninapooni hoja hiyo, sio kwamba nitachukua hiyo na kuwaambia wasikilizaji wangu, hii hapa hoja namba moja, au hoja yangu ya kwanza ni, hapana, hiyo inakuambia tu, hii ndiyo ninayolenga, ninafanyia kazi sehemu hii ya hadithi.

Hili ndilo wazo linalohitaji kujitokeza. Tano, ningekuhimiza ulenge hoja kuu mbili hadi nne kwa sababu hoja zako zimetengenezwa vizuri. Hoja zako kuu zinaonyesha harakati kuu katika mahubiri yako, na unaweza kufanya machache tu kwa dakika 30 hivi.

Kwa kweli, mahubiri mengi ya simulizi ya Agano la Kale ninayohubiri yana mambo mawili, na kama unavyoweza kudhani, mambo hayo mawili yanaakisi mgogoro. Na azimio, mgogoro mara nyingi ukiwa tatizo, kisha azimio likiwa suluhisho au matokeo, iwe ni chanya au hasi. Sasa unaweza kuwa na mambo makuu zaidi, bila shaka, lakini ningependekeza usizidi nne. Ikiwa una mambo makuu zaidi ya manne, usikate tamaa.

Haimaanishi kwamba lazima uziondoe. Inamaanisha tu kwamba unazishusha ngazi na unasema, sawa, hoja hizi mbili au tatu zinahusiana sana na wazo kubwa. Zaidi ya hayo, ikiwa una hoja kuu zaidi ya mbili hadi nne, labda inaniambia, na inapaswa kukuambia, ni kwamba muundo wako wa mahubiri ni mgumu sana.

Na ikiwa ni ngumu sana, wasikilizaji wako hawataweza kuifuatilia. Tena, huna haja ya kupunguza idadi. Huna haja ya kuondoa pointi, lakini, unajua, ziunganishe.

Lakini tena, ningekuhimiza uanze na, anza na mgogoro na utatuzi, jenga muundo wako wa mahubiri na muhtasari wako wa mahubiri kuzunguka hilo. Na ikiwa unahitaji hoja ya ziada mwanzoni kwa ajili ya ufafanuzi, hiyo ni sawa, au labda, labda kuna hitimisho linalohitaji hoja nyingine. Hiyo ni sawa pia.

Unaweza kufanya uamuzi huo. Lakini weka muhtasari wako rahisi iwezekanavyo. Michoro tata ina maana kwamba mahubiri yako hayatakuwa wazi, na utachanganyikiwa katika hadithi unayotaribu kusimulia.

Sawa, hapa kuna ushauri wa mwisho. Jumuisha wazo lako kubwa katika muhtasari. Ninapendelea kulitaja kama mojawapo ya hoja zangu kuu.

Kwa kawaida hunipa hoja ya mwisho. Ingawa baadhi ya wahubiri na walimu wanaweza kupendelea kuiweka kwenye hitimisho, hiyo ni sawa.

Lakini kwa kuwa wazo kubwa ni sehemu muhimu ya mahubiri, mimi hulijumuisha tena katika muhtasari wangu. Litaonekana katika sehemu ya mwisho, kwa sababu linakuja mwishoni. Sasa wazo hilo kubwa linaweza kuwa la seti ya mwisho ya mistari katika simulizi, au unaweza kuwa nalo kama sehemu tofauti baada ya, baada ya kupitia maandishi.

Unajua, sipotezi usingizi kuhusu njia ya kwenda tena. Fanya muhtasari wako uwe rahisi iwezekanavyo. Kwa hivyo wacha nikupe mfano kabla hatujamaliza hapa katika Waamuzi 17 na 18. Nina mambo mawili katika mahubiri hayo yanayosema, "Wow, sura mbili nzima."

Ndiyo. Na nina mambo mawili makuu. Na kwa njia, hawafuati mgawanyiko wa sura.

Hoja yangu kuu ya kwanza inanzia 17:1 hadi 18:17. Na hoja kuu ni hii: Mika na Wadani walimgeukia Mungu na kuabudu sanamu. Sasa, ninapohubiri hilo silisemi, kwa hivyo hoja yangu ya kwanza ni Mika na Wadani walimgeukia Mungu na kuabudu sanamu.

Nimeona hilo tu. Na nikagundua kuwa hilo, hilo ndilo, hilo ndilo tatizo katika hadithi. Na hilo ndilo ninalohitaji kuwasiliana na watu.

Labda nitatumia aina fulani ya kauli ya muhtasari. Nitakapofika mwisho wa mstari wa 17 wa sura ya 18, naweza kusema, hili ni jambo la kusikitisha kiasi gani, kwamba Mika na Wadani wamemgeukia Mungu na kuabudu sanamu. Unaona jinsi nilivyolifanyia kazi? Sikusema, kwa hivyo hoja yangu ya kwanza ni hii.

Nasimulia hilo kama sehemu ya hadithi, kwa njia, hoja zangu zote ndogo. Na nilikuwa nazo tatu tu, ambazo ni muhtasari tu wa kile kinachotokea katika maandishi. Na inaweza kuonekana kama, sihitaji hata hizo.

Naweza kuona maandiko ninapoyaangalia. Lakini hoja hizo tatu, hoja ndogo, zinaniambia hizi ni dhana muhimu ambazo lazima nihakikishe ninazungumzia. Kumbuka, tulizungumzia mambo yanayohitaji kuelezewa.

Haya kimsingi ni mambo ambayo nahitaji kuelezea. Kwa hivyo, kwa ajili ya kupitia hili, hoja yangu ndogo ya kwanza, 17:1 hadi 13, ni kwamba Mika anatengeneza sanamu na kujenga mfumo wa kidini usioidhinishwa. Namaanisha, hicho ndicho kinachoendelea katika sehemu hiyo.

Hoja ya B, Wadani wanaona mji wa mbali wa Laishi badala ya kuchukua urithi waliopewa. Na ninahitaji kusema hivyo. Na ninapozungumzia Wadani, kwamba misheni ya ujasusi waliyoanza haikuwa na ruhusa na kwamba walichukua ardhi kwa ajili ya kabila lao.

Hawakupewa hiyo. Waliacha nchi ambayo Mungu alikuwa amewapa. Hawakuweza kuwashinda watu waliokuwa huko, maadui waliokuwa huko.

Na hivyo wakaondoka. Kifungu kidogo cha tatu, herufi C, Wadani wanachukua sanamu ya Mika na kuhani wake wakielekea kuiteka Laishi. Tena, si sayansi ya roketi, sivyo? Mimi ni muhtasari tu, ninafupisha tu harakati muhimu katika hadithi.

Na hilo hunisaidia kufikiria jinsi ninavyosimulia hadithi hiyo. Lakini tena, jambo langu kuu la kwanza, jambo langu la kwanza, jambo la kwanza, Mika na Wadani waligeuka kutoka kwa Mungu na kuabudu sanamu. Hilo ndilo tatizo.

Hoja yangu kuu ya pili, na hii inashughulikia sehemu iliyobaki ya sura ya 18 kuanzia mistari ya 18 hadi 31. Kwa hivyo, Mika na Wadani hawakuona uwepo wa Mungu. Sasa naweza kuweka wazo langu kubwa hapo, lakini nitaliweka mwishoni kwa sababu nataka kulisema kwa njia ya kuvutia zaidi.

Lakini hapo ndipo ninapoelekea. Huo ndio utatuzi wa hadithi. Ni, ni mwisho wa kusikitisha, sivyo? Ni msiba.

Hadithi hii ni janga. Kwa hivyo tena, hoja kuu, kwa sababu hiyo, Mika na Wadani hawakupata uwepo wa Mungu. Hiyo ndiyo hoja nitakayoizungumzia.

Hivyo ndivyo sehemu hii ya simulizi inavyosema. Nami nitatumia maneno tofauti kidogo. Mimi, tena, sitasema hoja yangu sasa, hoja yangu ya pili ni, unajua, hoja ya kwanza ilikuwa hii, sasa hoja ya pili, hiyo si kazi ya wasimulizi wa hadithi.

Kwa hivyo tena, nitakuwa na hoja ndogo ndogo zinazoelezea kwa undani. Na kisha hoja yangu ndogo ya mwisho ni wazo langu kubwa. Tunapogeuka kutoka kwa Mungu hadi sanamu, tunakosa uwepo wa Mungu.

Ningeweza kuiweka hiyo kama hoja ya pili, lakini katika hoja kuu katika hadithi hii, nilikuwa nikitumia lugha, nasimulia hadithi tu, kisha wazo langu kubwa nililiweka kama hoja ndogo ya mwisho. Labda ningeweza kuiweka katika hoja ndogo ya kwanza chini ya hitimisho. Haijalishi.

Jambo la msingi ni kwamba iko mwishoni mwa hadithi, sivyo? Kwa hivyo ndivyo unavyofanya kazi na muhtasari. Inaweza kuwa ngumu. Inaweza kukatisha tamaa, lakini iwe rahisi.

Na ukishakuwa na muhtasari mahali pake, ni wakati wa kuelezea kwa undani. Tutajenga mahubiri kulingana na muhtasari tuliounda, na tutafanya hivyo katika kipindi chetu kijacho.

Huyu ni Dkt. Steven D. Mathewson katika mahubiri yake kuhusu masimulizi ya Agano la Kale. Hiki ni kipindi nambari saba: Kuunda na Kuelezea Mahubiri.